Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daub; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondă pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta“ ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe şése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 131. Braşovŭ, Luni, Marţi 12 (24) Iunie 1890.

Braşovŭ, 11 Iunie st. v.

Negura, de care era acoperită neaşteptata întorsătură a politicei Saşilorŭ ardeleni, a începutŭ sĕ se resfire. Incepemŭ sĕ vedemŭ mai clarŭ motivele şi resultatele nouei acţiuni pentru neacţiune politică, întreprinsă de către conferinţa săséscă Sibiiană.

Caracteristice suntŭ mărturisirile, ce le face unulŭ dintre deputaţii Saşi, care a luatŭ parte la „Sachsentag“, în privinţa luptelorŭ din ajunŭ şi a resultatelorŭ conferinţei.

D-lŭ Iosef W. Filtsch ne spune într'unŭ articulŭ, ce'lŭ publică în „Kronstädter Zeitung“ de Sâmbătă, că lupta stérpă, ce a purtat'o partida naţională săséscă timpŭ de 18 ani în contra puterei, a ostenit'o, a descuragiat'o şi i-a frântŭ puterea de resistenţă... „Fără a capitula tocmai formalŭ, partida naţională săséscă s'a disolvatŭ.“ Ea nu va mai lupta de aci încolo în massă compactă, oştirea s'a retrasŭ de pe câmpulŭ de bătaiă şi s'a risipitŭ, ér în viitorŭ ea va continua lupta numai împrăştiată în cete de guerilla.

„De altă parte“ — continuă numitulŭ deputatŭ — „poporulŭ sĕsescŭ s'a întrunitŭ érăşi într'o taberă.“

Minunea minunelor, ca o oştire risipită sĕ se pótă întruni érăşi într'o taberă, ni-o esplică acelaşŭ deputatŭ ḑicêndŭ: „Nu printr'o luptă umĕrŭ la umĕrŭ fără prospecte în contra puterei, ci prin întărirea propriului neamŭ pe tóte terêmurile vieţei economice şi culturale se va încerca poporulŭ săsescŭ a delătura periculele ce ameninţă esistenţa sa naţională.“

Dér se pare că însuşi nu se încrede în valórea acestei nouĕ formule pentru unirea „cetelorŭ risipite“, căci esclamă: „Ne promite óre acestŭ drumŭ mai multŭ succesŭ? Viitorulŭ o va arăta.“

Deputatulŭ Filtsch ne mai destăinuesce cu acéstă ocasiune, că a fostŭ óre-care luptă între representanţii ţinuturilorŭ săsesci înainte de conferinţă. Saşii din Ţéra Bârsei, din Bistriţă şi Mediaşŭ — ne spune d-sa — au fostŭ de părere, că disolvarea partidei naţionale săsesci nu se póte justifica nici într'unŭ chipŭ şi că conferinţa Saşilorŭ din contră ar trebui sĕ delăture îndoielile şi nesiguranţa, şi sĕ ridice curagiulŭ şi sĕ reînvie perseveranţa partidei. Părerea acestora însĕ a fostŭ maiorisată cu douĕ voturi şi „ca sĕ nu se facă o mare scisiune“ cei din Ţéra Bârsei, Bistriţă şi Mediaşŭ „s'au supusŭ cu abnegare patriotică“.

Ce motive au conlucratŭ la acestŭ resultatŭ nefirescŭ alŭ consfătuirilorŭ?

Despre acésta ne dă óre-cari lămuriri unŭ comunicatŭ din Pesta, ce'lŭ publică „Neue freie Presse“ din Viena, care stă în atingere continuă cu cercurile guvernului unguresců. Étă ce ne descopere numita fóiă:

Hotărîrile „Sachsentag“-ului din Sibiiu au produsŭ în cercurile competente ale Ungariei o mai mare şi mai adêncă mulţămire decâtŭ se putea deduce din aserţiunile diferite ale pressei guvernamentale. Conducĕtorii partidei naţionale săsesci, mai alesŭ capulŭ ei spiritualŭ, episcopulŭ evangelicŭ din Ardealŭ *Teutsch* au întratŭ încă înainte cu câte-va sĕptĕmâni în contactŭ mai strînsŭ cu membrii cabinetului, mai alesŭ cu ministrulŭ preşedinte conte *Szapary* şi cu ministrulŭ de agricultură conte *Bethlen*, şi superintendentulŭ Teutsch se va fi convinsŭ din aceste convorbiri, că în cercurile guvernului esistă cea mai bună voinţă şi cele mai binevoitóre intenţiuni, de a împlini dorinţele îndreptăţite ale Saşilorŭ ardeleni, décă aceştia vorŭ face primulŭ pasŭ de apropiare. Mai alesŭ ministrului de agricultură conte Bethlen, care fusese până de curênd comite alŭ Saşilorŭ şi-şi câştigase deplina încredere a Saşilorŭ ardeleni, i-se atribue meritulŭ de a fi făcutŭ cu putinţă şi a fi grăbitŭ acéstă apropiare. Programa decisă la Sibiiu este considerată aici la locurile competente ca sinonimă cu desĕvêrşita şi definitiva disolvare a partidei naţionale săsesci, ce a esistatŭ mai înainte, deórece deputaţii din fundulŭ regiu nu se vorŭ mai presenta în dietă ca membri ai unei partide compacte, ci le va sta în voiă de a se alătura la una din partidele esistente în dietă.

Cu tótă puternica intervenire a episcopului Teutsch, care de altmintrelea n'a luatŭ parte în modŭ oficialŭ la congresul săsesc, se ḑice că a întêmpinatŭ mari greutăţi primirea noului programŭ sibianŭ, după ce deputatulŭ din Braşovŭ Adolf Zay, care de ani face parte din partida contelui Apponyi, a pusŭ totulŭ în mişcare, ca sĕ zădărnicéscă acestŭ importantŭ actŭ alŭ împăcării Saşilorŭ ardeleni, vedi bine, că numai din punctulŭ de vedere alŭ posiţiunei sale proprii de partidă, care celorŭ mai mulţi dintre conaţionalii sĕi deja de multŭ timpŭ nu le e plăcută. Programulŭ sibianŭ a şi fostŭ primitŭ în conferinţa confidenţială pregătitóre numai cu 18 contra 16 voturi; totuşi, după ce s'a luatŭ acéstă decisiune, toţi participanţii, cu fórte singuratice esceptiuni numai s'au împretinitŭ sincerŭ cu cugetulŭ împăcării. Urmarea cea mai apropiată a acestui faptŭ nu fără însemnătate şi din punct de vedere al politicei esterne probabilŭ că se va manifesta într'aceea, că postul vacantŭ de fişpanŭ alŭ Sibiiului şi comite alŭ Sasilorŭ se va încredinţa numai unei personalităţi fórte plăcute Sasilorŭ ardeleni. Deórece din partea Sasilorŭ s'a esprimatŭ dorinţa, ca acestŭ postŭ sĕ se încredinţeze deputatului dietalŭ Adolf Meltzl, şi guvernului în prima liniă îi convine, sĕ dea Sasilorŭ deasemenea o dovadă de prevenire, e probabilŭ că numitulŭ deputatŭ va fi încurêndŭ propusŭ ca fişpanŭ alŭ Sibiiului şi comite săsescŭ. D-lŭ de Meltzl a fostŭ mai nainte substitutŭ de procurorŭ, mai târḑiu profesorŭ la academia de dreptŭ din Sibiiu şi deşteptă îndată la apariţiunea sa în camera deputaţilorŭ simpatii generale prin păşirea sa conciliantă şi prin acurata cunóscere a raporturilorŭ din patriă.

Incă în timpulŭ din urmă steteau sorţii favorabili ai uneiîmpăcări cu Sasii atâtŭ de îndoiosŭ, încâtŭ d-lŭ de Meltzl a primitŭ postulŭ de secretarŭ alŭ camerei de comerţŭ din Pojunŭ şi înainte cu puţine sĕptĕmâni a şi intratŭ în funcţiune. Dér acésta nu e o pedecă, ca elŭ sĕ se 'ntórcă în curêndŭ la compatrioţii sĕi ca comite săsescŭ. Mai departe e probabilŭ, că dorinţele Sasilorŭ ardeleni privitóre la universitatea săséscă şi la cestiunea scólelorŭ, întru câtŭ ele se unescŭ cu ideia de statŭ maghiarŭ, vorŭ fi împlinite de guvernŭ şi Sasii vorŭ rĕmâne cruţaţi în administraţiune de unele vexaţiuni, asupra cărora de repeţite-ori s'au plânsŭ. Ministrulŭ Szapary nu şi-a putută începe mai norocosŭ acţiunea sa politică, decâtŭ mulţămindŭ pe *Saşii ardeleni, cari formeză la graniţa cea mai estremă a imperiului valulŭ celŭ mai tare în contra românisării, care cresce.* Şi în imperiulŭ germanŭ se va lua acestŭ faptŭ cu mare mulţămire la cunoscinţă. In fine e probabilŭ, că congresulŭ din Sibiiu nu va rĕmâne fără urmări parlamentare, deşi acestea au fostŭ mai puţinŭ ca ori-şi-ce căutate. E de admisŭ aprópe cu siguranţă, că deputaţii fundului regiu săsescŭ se vorŭ alătura, afară de vr'o douĕ esceptiuni, în sesiunea de tómnă la clubulŭ partidei guvernului. Nu-i vorbă, acésta n'are trebuinţă de o întărire numerică, dér asociarea unorŭ elemente atâtŭ de culte şi patriotice numai onóre îi póte face.

De 20 de ani şi mai bine politica Sasilorŭ ardeleni trăiesce totă din *promisiuni* ale celorŭ dela putere şi din frica faţă cu elementulŭ românescŭ, ce au sciut'o Ungurii s'o nutréscă în sînulŭ lorŭ, ca sĕ-i pótă folosi ca instrumentŭ în contra nóstră.

Câte mai vorŭ sĕ pérdă Sasii din câte le-a mai rĕmasŭ după îngroparea autonomiei Transilvaniei, căreia i-au făcutŭ şi ei prohodŭ?

DIN AFARĂ.

Crispi despre tripla alianţă.

Ministrulŭ preşedinte italianŭ *Crispi*, vorbindŭ despre tripla alianţă, a ḑisŭ către unŭ corespondentŭ alŭ ḑiarului francesŭ „Siècle“ între altele:

„Astăḑi mai multŭ ca ori şi când mĕ alipescŭ mai cu tăriă de alianţa triplă. După retragerea lui Bismarck, eu sunt aliatulŭ celŭ mai bĕtrânŭ şi conducerea alianţei mi-ar compete mie. Prin tripla alianţă Italia este o mare putere, *fără de scirea căreia nici măcarŭ o piétră nu s'ar puté mişca mai multŭ în Europa.* Din contră înainte de a fi întratŭ în tripla alianţă, Italia era *ţéră vasală Franciei*, care ne poruncea cum îi plăcea şi ne esploata în totŭ modulŭ posibilŭ. Francesii erau la noi stăpâni, pururea ne împutau binefacerile şi victoriile lorŭ. Étă causa pentru care amŭ întratŭ noi în tripla alianţă; *amŭ voitŭ sĕ scăpămŭ de acelŭ jugŭ, şi nici-odată nu vomŭ fi aşa de nebuni, ca sĕ stricămŭ tripla alianţă şi sĕ ne întórcemŭ către Francia*, prin ceea ce érăşi amŭ ajunge sub influinţa Parisienilorŭ. *Noi putemŭ trăi fórte bine şi fără de Francia.* Germanii ne transportă ori-ce mai ieftinŭ şi mai avantagiosŭ decâtŭ Francesii. Se ḑice, că avemŭ nevoe de banii francesi! Asta nu este adevĕratŭ. Dela Germani căpătămŭ pe lângă procente mai puţine atâţa bani, câţi ne trebue.“

Serbia şi Austro-Ungaria.

De când cu declaraţiile contelui Kalnoky înaintea delegaţiunilorŭ austro-ungare asupra atitudinei Serbiei, pressa sêrbéscă şi cercurile politice din Belgradŭ facŭ mereu espectorări la adresa Austro-Ungariei. Aşa lui „Neue freie Presse“ i-se scrie din Belgradŭ, că aprópe tóte ḑiarele se pronunţă mai pe largŭ asupra situaţiunei. „Male Novine“ în numĕrulŭ sĕu dela 19 Iunie scrie, că ori care guvernŭ sêrbescŭ va trebui sĕ apere susţinerea bunelorŭ raporturi cu Rusia şi Austro-Ungaria, décă ţine la promovarea intereselorŭ ţĕrei şi nu la periclitarea lorŭ. Buna înţelegere cu Austro-Ungaria este unŭ lucru de mare însemnătate pentru Serbia, dér pentru asigurarea acestei înţelegeri e de lipsă, ḑice numita fóiă, ca *contele Kalnoky sĕ se gândéscă în ce chipŭ ar puté sĕ cedeze Bosnia şi Herţegovina Serbiei*, prin ceea ce ar primi în schimbŭ o amiciţiă durabilă.

Nu vorbesce cu atâta prevenire însĕ „Velica Serbia“, care susţine susŭ şi tare, că *Serbia nici-odată nu se va purta faţă cu Austro-Ungaria cu atragere sinceră*, find-că aceste douĕ cuvinte: *Bosnia* şi *Herţegovina* facŭ imposibilă ori ce concordiă.

Cele-lalte foi sêrbesci încă ḑicŭ, că declaraţiile şi ordinaţiunile lui Kalnoky suntŭ neîndreptăţite, ba până şi ḑiarulŭ austrofilŭ „Domovina“ protestéza energicŭ în contra espunerilorŭ ministrului comunŭ de esterne, contele Kalnoky, aşa'i se scrie din Belgradŭ semioficiósei „Pol. Corr.“

Ḑiarulŭ progresistŭ ilustréză deci câtŭ se póte de bine curentulŭ ce domnesce de faptŭ în Serbia şi întrebarea e numai, că óre curentulŭ acesta fi-va sprijinitŭ şi de locurile mai înalte? In Serbia, ḑice „Poll. Corr.“, au făcutŭ rea impresiune declaraţiile contelui Kalnoky în favórea Bulgariei, cari declaraţii suntŭ directŭ îndreptate în potriva Serbiei. De altfelŭ, sfîrşesce semioficiosulŭ, oprirea importului de porci e privită în Serbia numai ca începutulŭ represaliilorŭ, după cari vorŭ urma şi celelalte nu peste multŭ timpŭ.

Stanley despre pactulŭ germano-englesŭ.

Pactulŭ germano-englesŭ, despre care amŭ vorbitŭ deja în ḑilele din urmă, a fostŭ întêmpinatŭ cu neîncredere, mai alesŭ de către unele ḑiare englese, cari combatŭ „politica ruinătóre“ a lui Salisbury. O telegramă din Londra însĕ spune, că părerile lui Stanley esprimate în largi cercuri de ómeni diplomaţi asupra pactului au schimbatŭ de totŭ opinia publică englesă. Stanley adecă premăresce acestŭ pactŭ, numindu-lŭ *unŭ mare trofeu alu Angliei* şi ḑicêndŭ, că prin elŭ i-s'au realisatŭ cele mai cutezate speranţe şi visuri ale lui. Prin pactŭ, ḑice Stanley, nu numai că 'i s'a asiguratŭ Angliei unŭ teritoriu de 650.000 chilometri pătraţi, ci i-se garanteză şi comerciulŭ, care este estinsŭ peste milióne de chilometri în valea Nilului, aşa că Anglia póte sĕ considere ca a sa Africa până la Cairo. Mica insulă *Peruta* face de ḑece-ori mai multŭ decâtŭ *Helgolanda* şi la acésta se mai adauge şi Zanzibar-ulŭ, din care Anglia trage unŭ venitŭ anualŭ comercialŭ de 2 milióne funţi sterlingi. Numai aceia deci potŭ sĕ-lŭ condamne pe Salisbury, alŭ cărorŭ meşteşugŭ e ruinarea Angliei, — sfîrşi Stanley.

Resboiu vamalŭ între Serbia şi Austro-Ungaria.

Se scrie din Belgradŭ, că din editura fóiei guvernamentale sêrbescĭ „Odjek“ se trimitŭ în tóte părţile Serbiei telegrame, adresate mai alesŭ mariloră comercianţĭ, prin care aceştia suntŭ provocaţĭ sĕ protesteze în contra comerciului cu Austro-Ungaria şi sĕ céră rĕsboiulŭ vamalŭ. Totŭ asemenea face şi fóia partidei lui Risticĭ „Srpska Nezavisnost“, care vestesce rĕsboiulŭ vamalŭ şi împuternicesce pe ministrulŭ preşedinte Gruicĭ sĕ ia mĕsurĭ faţă cu declaraţiile contelui Kalnoky şi sĕ se provóce la împrejurarea, că partida liberală încă cu ḑece anĭ înainte a cerutŭ rĕsboiulŭ vamalŭ cu Austro-Ungaria, fiind-că acesta e mai avantagiosŭ pentru Serbia decâtŭ actualulŭ tractatŭ comercialŭ.

Alianţa ruso-francesă.

O telegramă din Londra vestesce, că ḑiaruluĭ englesŭ „Daily Chronicle“ i-se scrie din isvorŭ vrednicŭ de credinţă din Berlinŭ, că *alianţa ruso-francesă a primitŭ în ḑilele din urmă o formă concretă.* Alianţa acésta. ḑice fóia englesă, a grăbit'o pactulŭ germano-englesŭ. După multe reserve în fine, cuvintele lui Mohrenheim, ambasadorulŭ rusŭ în Parisŭ, au avutŭ resultatŭ bunŭ.

Ameninţările Pórtei.

„Agence de Constantinopole“ anunţă din celŭ mai bunŭ isvorŭ, că ambasadorulŭ rusŭ Nelidov a predatŭ o nouă notă Pórtei, dreptŭ rĕspunsŭ alŭ guvernului rusescŭ la nota turcéscă din urmă, prin care guvernulŭ rusescŭ era rugatŭ sĕ aştepte până la tómnă cu pretensiunile sale de despăgubire pentru rĕsboiulŭ din 1877/78; décă până atuncĭ suma cerută n'ar încurge, visteria statului va fi responsabilă. Nelidov nu ţine acestŭ rĕspunsŭ de îndestulitorŭ şi cere împlinirea obligămêntului din partea Porţii câtŭ se póte mai curêndŭ, căcĭ la din contră va trebui sĕ ia alte mĕsurĭ mai aspre.

SCIRILE ḐILEI.

In loculŭ limbei grecescĭ. „Consiliulŭ de instrucţiune alŭ ţĕrii a stabilitŭ proiectulŭ planului de învĕţămêntŭ pentru gimnasiele, în care nu se va învĕţa, cu începutulŭ anului şcolarŭ viitorŭ, limba grecéscă. Planulŭ de învĕţămêntŭ înlocuesce limba grecéscă prin următórele obiecte: *Cl. V*, a) cetirea amĕrunţită a poeţilorŭ prosaicĭ ungurescĭ, antologia lirică din operile poeţilorŭ scólei clasice; b) cetirea lui Tucidide în unguresce, anticităţile grecescĭ; c) desemnulŭ, foi şi florĭ stilisate, desemnare de decoraţiunĭ drepte (plane) din anticitate şi din evulŭ mediu. *Cl. VI*, a) cetirea amĕrunţită a bucăţilorŭ din literatura mai veche retorică şi istorică ungurésca; b) Iliada şi Odisea în unguresce, mitologia grécă şi anticităţile private, arta grécă; c) desemnulŭ, decoraţiunĭ din timpulŭ renascerei (renaisance). *Cl. VII*, cetirea amĕrunţită a poeţilorŭ mai vechĭ ungurescĭ; b) câte o dramă din Eschilŭ, Sofocle, Euripide în unguresce, istoria literaturei grecescĭ (poesiă); c) desemnulŭ decorativŭ cu esplicărĭ architectonice, din geometriă descriptivă suprafeţele patru-unghiulare. *Cl. VIII*, a) representanţii literaturei prosaice nouĕ ungurescĭ; b) cetire din Platone şi Aristotele în unguresce, istoria literaturei grecescĭ (prosa), desemnulŭ, capete de omŭ şi apoi figurĭ întregĭ, din geometria descriptivă corpurĭ colţuróse şi rotunde.

Indopare cu ungurésca, apoi s'o potrivi orĭ nu, destulŭ, că a avé cultură şi sciinţă însemnéză la şoviniştii ungurĭ a sci unguresce!

***

Alegere de protopopŭ gr. or. alŭ Cluşiului. Membrii sinodului protopresbiteralŭ, ordinarŭ şi înmulţitŭ, alŭ tractului Cluşiului, preoţĭ şi mirenĭ suntŭ convocaţĭ la sinodulŭ electoralŭ, ce se va ţiné Lunĭ în 25 Iuniu (7 Iuliu) a. c. în biserica gr. or. parochială din Cluşŭ, pentru alegerea de protopresbiterŭ alŭ tractului Cluşiului. Pentru îndeplinirea celorŭ prescrise de regulamentŭ § 14 membrii comitetului protopresbiteralŭ suntŭ învitaţĭ pe Duminecă în 24 Iuniu (6 Iuliu) a. c. la o întrunire ce se va ţiné la 6 óre dupa amédĭ în cancelaria oficiului protopresbiteralŭ. Ca comisarŭ consistorialŭ e numitŭ d-lŭ Moise Lazarŭ, asesorŭ consistorialŭ.

***

Producţiunea aurului în Ardealŭ. Societatea Harkort, care esploatéză mai multe mine de aurŭ în Ardélŭ, a avutŭ în cele 11 lunĭ espirate ale anului 1889/90 o producţiune de 608.599 chilograme aurŭ brutŭ faţă cu 467,035 chilograme în cele 12 lunĭ ale anului trecutŭ.

***

Oprirea importului de porcĭ sêrbescĭ. „Pester Lloyd“ află, că unŭ nou transportŭ de porcĭ sêrbĭ a fostŭ respinsŭ la frontiera ungară pentru causă de bólă, de asemenea şi o altă turmă de vite, a cărei stare de infecţiune era evidentă. Ḑiarulŭ speră, că unŭ controlŭ fórte severŭ se va face la frontieră.

***

Petrecere de véră se va arangia la 13 Iulie n. c. în comuna Vasas-Sântióna (Comitatulŭ Solnocŭ-Dobéca) în favorulŭ bisericei şi şcólei gr. cat. de acolo. Preţulŭ întrărei de persóuă: 80 cr., în familiă: 2 fl. Inceputulŭ la 3 óre p. m. Comitetulŭ e representatŭ prin d-nii: Vasiliu Puşcariu, preşedinte; Dr. Emilŭ F. Negruţiŭ, secretarŭ; Nicolau Kábdebó, casarŭ; Ioanŭ Cheresteşŭ, controlorŭ. Suprasolvirile se vorŭ chita în ḑiare. Mâncările se vorŭ da prin hotelierŭ cu preţurĭ moderate. Óspeţii vorŭ avé cuartirŭ gratuitŭ.

Desfiinţarea partidei poporului săsescŭ.

Intr'unŭ articulŭ publicatŭ în „Kronstädter Zeitung“ relativŭ la congresulŭ săsescŭ, deputatulŭ dietalŭ *Iosef W. Filtsch* ne spune între altele următórele:

Cei carĭ au datŭ îndemnŭ la convocarea congresului săsescŭ au pornitŭ dela vederile acelea, că ţinta cea mai înaltă ce e a se ajunge, este înainte de tóte restabilirea unirei întregului poporŭ săsescŭ, că acestŭ ţelŭ însĕ numai prin aceea se póte ajunge, décă se lasă la libera chibzuială a deputaţilorŭ dietalĭ saşĭ sĕ ia posiţiunea de partidă, care le convine. Ei au credutŭ, că partida poporului săsescŭ póte fi sacrificată cu atâtŭ mai multŭ, că ea rĕmăsese fără succesŭ în lupta contra guvernului.

De alte vederĭ au fostŭ Saşii din Ţéra Bârsei, din Bistriţa şi Mediaşŭ, carĭ sperau dela congresulŭ săsescŭ *o ridicare a curagiului de luptă, o reînvioşare a stăruinţei, o înlăturare a îndoelei şi nesiguranţei.* Aceştia n'au putută pĕtrunde cu mintea, că partida poporului săsescŭ trebue sĕ se sacrifice şi sĕ se disolve, fiind-că în luptă curagiósă contra puterei covêrşitóre n'a putută avé succese. Ei au vĕdutŭ în disolvarea partidei poporului unŭ pré mare preţŭ, o prea grea jertfă pentru recâştigarea acelorŭ alegĕtorĭ saşĭ, carĭ s'au lăsatŭ a fi seduşĭ prin interese locale, prin presiune, prin lipsa de curagiu, ca sĕ înlocuiască politica demnităţii cu politica oportunităţii. *Representanţii poporului săsescŭ din Ţéra Bârsei, dela Bistriţa şi Mediaşŭ susţinură cu hotărîre aceste vederĭ* la consultările premergĕtóre dela 14 şi 15 l. c., precum şi la desbaterea din comitetulŭ centralŭ dela 16 l. c. *Vederile contrare eşiră învingĕtóre cu majoritate de două voturĭ.* Era vorba acum în totŭ casulŭ de a păstra unirea şi de a evita o mare desbinare în poporulŭ săsescŭ. Cu patriotică renunţare declarară decĭ Bârsenii, Bistriţenii şi Medieşenii, că'şĭ subordinéză vederile lorŭ vederilorŭ majorităţii, pentru ca sĕ nu'mpedece unirea poporului săsescŭ, şi că după resultatulŭ votului suntŭ gata a cuteza umĕrŭ la umĕrŭ cu ceilalţĭ conaţionalĭ încercarea, décă pe calea desemnată de proiectulŭ din Sighişóra e mai multŭ de dobênditŭ pentru bunăstarea poporului săsescŭ, decâtŭ pe têrêmulŭ programului partidei poporului săsescŭ.

Astfelŭ déră s'a creatŭ o situaţiune schimbată. Faptulŭ, că toţĭ conaţionalii suntŭ întrunițĭ acum într'unŭ întregŭ unitarŭ, va umplé de bucuriă pe orĭ-ce Sasŭ adevĕratŭ. Că ce urmărĭ politice va avé disolvarea partidei poporului săsescŭ, rĕmâne sĕ vedemŭ.

DIN DELEGAŢIUNĬ.

In şedinţa publică dela 19 Iunie n. a delegaţiunei ungare s'a votatŭ bugetulŭ ministrului de finance şi alŭ marinei. Totŭ delegaţiunea ungară s'a ocupatŭ în şedinţa acésta dela 29 Iunie cu bugetulŭ pentru Bosnia şi Herţegovina. In decursulŭ desbaterilorŭ ministrulŭ comunŭ de finance Kallay a datŭ deslușirĭ amĕnunţite asupra desvoltărei economice a Bosniei. Contele Apponyi a adusŭ în discuţiă cestiunea de dreptŭ publicŭ a aducerei trupelorŭ bosniace în Ungaria. Ministrulŭ Kállay a datŭ lămurirĭ cu privire la acéstă cestiune ḑicêndŭ, că trupele bosniace vorŭ merge la esercițiile de arme în Austria şi nu în Ungaria; totŭ ce nu se scie e împrejurarea, că óre armatele acestea trece-vorŭ prin Ungaria orĭ nu? Ministrulŭ Szapary a ḑisŭ, că guvernulŭ unguresсŭ, de când s'a ivitŭ acéstă cestiune, totdéuna a fostŭ de părere că dupá legile esistente ale Ungariei, trupe bosniace séu altfelŭ de trupe nu se potŭ aduce pe teritorulŭ ţĕrei nicĭ ca statornice, nicĭ pentru esercițiі, fără de-a nu se lua nouĕ disposiţii faţă cu o astfelŭ de cestiune. Ministrulŭ Szapary ḑise apoi, că la timpulŭ sĕu va da lămurirĭ asupra acestei întrebărĭ într'o şedinţă publică, décă i-se vorŭ cere.

Diferitele posiţii din bugetŭ s'au primitŭ la votare fără de nicĭ o observare.

In aceeaşĭ ḑi delegaţiunea austriacă a continuatŭ desbaterile asupra bugetului pentru trebuinţele militare.

Delegatulŭ *Starhemberg* ḑise între altele: Ministrulŭ de esterne a declaratŭ, că raporturile nóstre cu tóte puterile suntŭ amicale şi mai alesŭ cu aliaţii noştri suntŭ mai tarĭ ca orĭ şi când. De ce dér sĕ sporimŭ trebuinţele armatei? La întrebarea acésta rĕspunde unŭ altŭ pasagiu alŭ ministrului de esterne, după care basa păcei n'o póte forma nimicŭ alta, decâtŭ înmulţirea în modŭ însemnatŭ e puterilorŭ nóstre de apĕrare. Pacea dér se radimă pe vêrfulŭ a sute de mii de baionete. Oratorulŭ apoi ḑise, că scopulŭ jertfelorŭ uriaşe ar urma sĕ fiă desarmarea. Desarmarea însĕ nu se póte face decâtŭ póte într'unŭ viitorŭ fórte depărtatŭ, lucru care e fórte regretabilŭ. Oratorului i-ar plăcé, décă puterile europene şĭ-ar pune de ţîntă pacea lumei şĭ-apoi se provócă la America-nordică, unde pacea în armată nu apasă popórele. Cere primirea bugetului.

Delegatulŭ *Chlumecky* nu se alătură la punctulŭ de vedere alŭ antevorbitorului sĕu şi ḑice, că nicĭ votarea unei sume de 120 milióne n'ar face monarchia aşa de puternică, încâtŭ sĕ pótă dicta Europei. Décă acésta ar fi posibilŭ, atuncĭ ar vota şi mai multŭ spre asemenea scopŭ. In împrejurările de faţă însĕ, décă amŭ vota 120 milióne, ḑise oratorulŭ, amŭ da nascere la o ruinare financiară... Oratorulŭ ḑise, că în împrejurările de faţă cea mai însemnată este situaţia politică a armatei. In privinţa acésta ar trebui sĕ ne provocămŭ la aceea, că pacea, ce-i dreptŭ, este susţinută, dér situaţia generală totŭ încordată a rĕmasŭ, cum a ḑis'o acésta însuşĭ Maiestatea Sa în delegaţiunĭ. Siguranţa păcei nu stă decâtŭ în puterea armată a puterilorŭ din Europa centrală. In totŭ loculŭ se facŭ pregătirĭ militare şi astfelŭ nicĭ noi nu putemŭ rĕmâné îndĕrĕtŭ, ba trebue sĕ ne încordămŭ tóte puterile. Comisia bugetară a esaminatŭ pretenţiunile şi nu este posiţiă, care n'ar fi neîncunjurată de lipsă spre susţinerea puterei armatei. Votéză bugetulŭ.

Delegatulŭ *Bilinski* observă faţă cu Starhemberg, că representanţii poporului nu'şĭ potŭ lua de problemă, ca sĕ trécă peste pretensiunile guvernului şi sĕ voteze mai multŭ decâtŭ a cerutŭ ministrulŭ. Oratorulŭ, ca membru alŭ fracţiunei polone, îşĭ preciséză punctulŭ sĕu de vedere faţă cu bugetulŭ militarŭ. Suntŭ cercurĭ, ḑise Bilinski, celŭ puţinŭ în opinia publică, care bănuescŭ pe Polonĭ că vréu sĕ încurce pe Austria într'unŭ rĕsboiu cu Rusia. Asta însĕ nu este adevĕratŭ pentru-că tocmai Galiţia ar suferi mai multŭ într'unŭ casŭ de rĕsboiu. Polonii cu istoria lorŭ arŭ puté servi de esemplu, ce va sĕ ḑică a nu întări la timpulŭ sĕu puterile de apĕrare. Aşa-déră tocmai istoria îi învaţă pe Polonĭ, că faţă cu statulŭ, care le este patria lorŭ şi care singurŭ le apĕră naţionalitatea lorŭ în Europa, suntŭ datorĭ a face jertfe. Votéză bugetulŭ.

La urmă vorbi Br. *Bauer*, ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu, accentuândŭ, că datorinţa lui este a face, ca monarchia austro-ungară sĕ-şĭ susţină posiţia sa de mare putere. Că ce pretinde posiţia unei marĭ puterĭ, crede că e destulŭ de lămuritŭ. Acésta a accentuat'o destulŭ de bine contele Kalnoky în espunerea sa. Bauer ḑise, că bugetulŭ cu tóte creditele suplementare votate pe anulŭ 1890 este de 122,525.154 fl., dér că bugetulŭ pentru 1891 e mai micŭ cu 1,826.716 fl. Ministrulŭ apoi rĕspunse delegatului Sommaruga privitorŭ la sporirea efectivului de pace ḑicêndŭ, că décă ar avé unŭ planŭ hotărîtŭ pentru acésta, atuncĭ ar fi păşitŭ c'unŭ proiectŭ concretŭ înaintea delegaţiunilorŭ.

Tóte posiţiile bugetului s'au primitŭ.

In şedinţa dela 20 Iunie n. totŭ delegaţiunea austriacă s'a ocupatŭ de afacerile Bosniei şi Herţegovinei. Ministrulŭ Kallay a accentuatŭ, că este firmŭ convinsŭ, că provinciile ocupate suntŭ pe drumulŭ progresului continuŭ şi că progresulŭ acesta nu este binefăcĕtorŭ numai poporaţiunei şi provinciilorŭ, ci şi întregei monarchii.

Privitorŭ la discusiunea delegaţilorŭ ungurĭ asupra aducerei trupelorŭ bosniace şi herţegovinene, delegatulŭ Suess a declaratŭ, că décă trupele bosniace nu vorŭ veni în Ungaria, ci în Austria, ele vorŭ fi primite nu ca streinĭ, ci ca fraţĭ.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Aradŭ, Iunie 1890.

Adunarea generală a reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ şi provinciă. — Acéstă corporaţiune frumósă şi de nobilă întreprindere şĭ-a ţinutŭ adunarea generală de ĕstŭ timpŭ Joi în 12 Iuniu st. n. în sala cea mare a seminariului diecesanŭ.

După asistarea la chiămarea duhului sântŭ, celebrată prin părintele ieromonachŭ A. Hamsea, şedinţa s'a deschisŭ la órele 10 prin dómna v.-preşedintă Aurelia Beleşiu. O deputaţiune de 4 membri a învitatŭ pe Prea Sânţia Sa părintele episcopŭ diecesanŭ, patronulŭ reuniunei, care s'a presentatŭ şi a fostŭ salutatŭ de bine venire prin presidiu, ér adunarea l'a primitŭ cu „sĕ trăiască“ entusiasmatŭ.

Din raportulŭ secretarului reuniunei, P. Truţa amŭ aflatŭ, că comitetulŭ şĭ-a făcutŭ pe deplinŭ datorinţa în anulŭ espiratŭ, ţinêndŭ şése şedinţe şi nu patru, cum cerŭ statutele. Reuniunea a avutŭ în anulŭ trecutŭ 175 membri, anume 2 fundatorĭ, 28 pe viéţă şi ceilalţĭ ordinarĭ şi ajutătorĭ. Cassa s'a încheiatŭ la finea anului 1889 cu suma de banĭ gata 4519 fl. 10 cr. v. a., afară de cei 5400 fl. v. a. votaţĭ din cassa consistorială prin venerab. sinodŭ eparchialŭ, după cum amŭ avutŭ ocasiune sĕ auḑimŭ din raportulŭ d-nei cassiere Rhea Silvia Ceontea.

In decursulŭ anului espiratŭ. d-na presidentă Ana Dr. Petco, din consideraţiunĭ familiare a aflatŭ de bine sĕ renunţe dela acelŭ oficiu. In urma acésta, adunarea generală a alesŭ totŭ cu unanimitate presidentă pe d-na *Aurelia Beleşiu*, vice-presidentă pe d-na *Rhea S. Ceontea*, şi de aicĭ apoi cassieră pe d-na *Barbara Antonescu.* Demisionândŭ d-lŭ Dimitrie Antonescu ca membru alŭ comisiunei revĕḑĕtóre, în loculŭ d-sale s'a alesŭ d-lŭ jude regescŭ Iosifŭ Galŭ dela tribunalulŭ din locŭ.

Pentru-ca reuniunea sĕ şĭ ajungă scopulŭ câtŭ mai repede, părintele A. Hamsea a făcutŭ propunerea şi adunarea generală a enunciatŭ, ca în timpulŭ celŭ mai scurtŭ *comitetulŭ sĕ se pună în conţelegere cu Ven. Consistoriu eparchialŭ şi în legătură cu acesta sĕ înfiinţeze — décă se va puté — încă la tómnă şcólă de fete cu internatŭ.*

Astfelŭ s'a doveditŭ, că Reuniunea femeilorŭ române din Aradŭ şi provinciă nu este în stagnaţiune etc. cum susţineau unile gurĭ rele.

Petrecerea cu dansŭ, ce s'a ţinutŭ séra în păduricea oraşului, a fostŭ o petrecere, cum de ḑece anĭ încóce nu s'a mai vĕḑutŭ între Românii din Aradŭ. Ea a succesŭ de minune, cu tóte că timpulŭ nu era tocmai favorabilŭ, aşa încâtŭ ḑiarele locale s'au întrecutŭ întru a lăuda şi aplauda reuniunea pentru aşa petrecere bine succésă. P. S. S. episcopulŭ diecesanŭ şi patronulŭ reuniunei, D-lŭ *Ioanŭ Meţianu*, deşi a plouatŭ séra, totuşĭ nu a pregetatŭ a se presenta între ai sĕi. Ţină-lŭ Dumneḑeu pe archipăstorulŭ nostru în pace la mulţĭ anĭ fericiţĭ!

Au participatŭ la acea petrecere celŭ puţinŭ 90 de femei şi peste 100 bărbaţĭ, toţĭ Românĭ curaţĭ de unŭ cugetŭ şi de o sîmţire, 200 persóne petrecêndu-şĭ nefăţăritŭ şi într'unŭ modŭ sincerŭ şi demnŭ arare-orĭ se potŭ vedé pe la uoi. Şi a ţinutŭ petrecerea sinceră, entusiasmată şi demnă până după rĕsăritulŭ sórelui, când se încheiă cu classica nóstră Hora dela Sinaia, la care — de şi sórele rĕsărise — luară parte peste 40 de inşĭ.

Fiă de bunŭ augurŭ primulŭ debutŭ publicŭ alŭ reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ şi provinciă! Ajute Dumneḑeu ca în timpulŭ celŭ mai scurtŭ sĕ mai avemŭ în Aradŭ unŭ templu naţionalŭ, unŭ focularŭ nestinsŭ, din care sĕ se nutréscă românesce persecutata nóstră ginte!

Unŭ membru alŭ reuniunei.

Din Câmpiă, de lângă Mociu Iunie, 1890.

On. D-le Redactorŭ! Petrecerea de véră, ce s'a arangiatŭ din partea tinerimei române din Coşiocna a 3-a ḑi de Rosalii a reuşitŭ bine, publiculŭ din locŭ şi jurŭ a fostŭ binişorŭ representatŭ, resultatulŭ materialŭ asemenea a fostŭ îndestulitorŭ şi ar fi fostŭ póte şi mai bunŭ, décă afurisita de jalusiă confesională nu ar grassa şi între zeloşii conducĕtorĭ de ambele confesiunĭ ai poporului românŭ din Coşiocna, carĭ uniţĭ fiindŭ multŭ au făcutŭ şi încă şi mai multŭ arŭ puté face décă nu s'ar lăsa sĕ fiă cuprinşĭ de acéstă afurisită bólă.

Dér pe lângă tóte astea petrecerea a fostŭ frumósă şi fórte animată, inteligenţă şi poporŭ, tinerĭ şi bĕtrânĭ şi-au petrecutŭ împreună şi li-a şeḑutŭ fórte bine. Ne-au surprinsŭ la începutulŭ petrecerei 7 tinerĭ de ţĕranĭ românĭ din Coşiocna, carĭ îmbrăcaţĭ în costumŭ naţionalŭ au întratŭ în sala de jocŭ, avêndŭ unulŭ în mână unŭ prea frumosŭ buchetŭ de florĭ, pe care-lŭ presentă Prea On. D-nŭ protopopŭ Ioanŭ Hossu, care mulţumi prin o cuvêntare plină de praxă şi învĕţătură, încuragiândŭ pe tinerĭ la pĕstrarea datinelorŭ şi a portului naţionalŭ românescŭ. Tinerii au jucatŭ apoi „Căluşarulŭ“ şi „Bătuta“, „Brâulŭ“ şi alte jocurĭ românescĭ cu unŭ tactŭ şi esactitate, încâtŭ chiar şi din partea streinilorŭ presenţĭ au fostŭ admiraţĭ, aplaudaţĭ şi lăudaţĭ. Cu deosebire îmbucurătóre suntŭ astfelŭ de apariţiunĭ într'o comună ca Coşiocna, unde timbrulŭ românescŭ alŭ poporaţiunei nóstre începuse a degenera în modŭ îngrijitorŭ.

Meritulŭ este alŭ Prea On. Domnŭ şi Dómne protopopese, carĭ după-ce şi-au crescutŭ şi aşeḑatŭ familia în unŭ modŭ demnŭ de imitatŭ, acum la bĕtrâneţe cu avêntŭ tinerescŭ lucréză la crescerea adevĕratŭ românéscă a tinerimei poporului nostru de sub mâna d-lorŭ. Laudă şi onóre d-lui învĕţătorŭ *Teodorŭ Hurducaciu,* care pe lângă ocupaţiunile din scólă, a înfrumseţatŭ terenulŭ din jurulŭ scólei celei nouĕ cu arborĭ, ultoi şi cărărĭ frumóse, ba precum vedemŭ, s'a apucatŭ sĕ instrueze tinerimea şi în jocurĭ adevĕratŭ românescĭ, ér nu imitaţiunĭ unguresci, cum erau dedaţĭ până aci a juca. Ar fi de doritŭ ca la atarĭ ocasiunĭ sĕ participe câtŭ mai mulţĭ tinerĭ de pe sate, ca sĕ capete atragere cătră jocurile străbune române.

Petrecerea a duratŭ până de cătră ḑiuă.

La meḑulŭ nopţii D-na Protopopésă ne-a întrunitŭ la o cină comună. Preotesele şi învĕţătórele din jurŭ ni-au făcutŭ onóre cu frumósele lorŭ costume. Multŭ au contribuitŭ la animarea petrecerei nisce tinerĭ din Cluşiu, carĭ au făcutŭ de s'au jucatŭ totu jocurĭ românescĭ. Aşa s'a finitŭ petrecerea de véră din Coşiocna, depărtându-ne fiă-care mulţumiţĭ.

Unŭ participantŭ.

Discursulŭ

ţinutŭ de cătră preşedintele Eforiei scolare, d-lŭ *N. Strevoiu*, la înmormêntarea regretatului: *Constantinŭ I. Popasu* (4 (16) Iunie a. c.).

Jalnicĭ ascultătorĭ! Érăşĭ ne aflămŭ în trista posiţiă de a însoţi la mormêntŭ pe unulŭ din cununa acelorŭ Românĭ braşovenĭ, carĭ, după cum se vede, îşĭ făcuseră de scopŭ alŭ vieţei lorŭ înaintarea binelui comunŭ românescŭ şi în specie promovarea intereselorŭ scolare române.

Érăşĭ ne aflămŭ în nemângăiata situaţiune de a pune în mormêntŭ pe unŭ membru alŭ acelei multŭ meritate familii românescĭ din Braşovŭ, care a lucratŭ puterni ŭ la înfiinţarea şi susţinerea institutelorŭ nóstre de învĕţămêntŭ.

Abia a începutŭ sĕ crescă érbă pe mormêntulŭ multŭ meritatului preşedinte Constantinŭ Popasu, şi étă că vĕrulŭ sĕu Constantinŭ I. Popasu vine a împărţi cu elŭ lăcaşulŭ eternŭ.

Nemângăerea şi durerea nóstră este cu atâtŭ mai profundă, fiind-că cu iubitulŭ nostru rĕposatŭ Constantinŭ I. Popasu înmormêntămŭ ultima odraslă din ilustra familiă a Popasescilorŭ stăruitóre în Braşovŭ.

Durere! Acea familiă, devotată cu totulŭ intereselorŭ culturale românescĭ, astăḑĭ nu mai are nicĭ unŭ representantŭ în Braşovŭ.

Era severŭ, ba de multe orĭ chiar aspru rĕposatulŭ în purtarea sa esterióră, dér sub mantaua aspră se ascundea unŭ sufletŭ bunŭ, curatŭ ca aurulŭ, o inimă nobilă, care nu bătea decâtŭ pentru binele némului sĕu, pentru scopurile culturale şi umanitare ale Românilorŭ.

Fiă ca epitropŭ alŭ comunei nóstre bisericescĭ din cetate, fiă ca administratorŭ alŭ fondurilorŭ jugaiane, fiă în orĭ ce misiune, la care a fostŭ chiămatŭ de încrederea concetăţenilorŭ sĕi, ḑi şi nópte se cugeta numai la înmulţirea averei concreḑute administraţiunei Sale.

Mai multŭ ca de averea sa propriă se îngriji de prosperarea averei publice.

Şi într'adevĕrŭ urmele unei conscienţióse şi înţelepte administraţiunĭ şi economii se vĕdŭ la tóte fondurile administrate de rĕposatulŭ, ele crescură vĕḑêndŭ cu ochii.

Cea mai mică perdere la fondurile administrate de elŭ era în stare sĕ'i răpéscă odihna sufletéscă pentru multă vreme.

Până la ultima rĕsuflare spiritulŭ sĕu nobilŭ n'a încetatŭ de a se ocupa cu interesele culturale şi umanitare românescĭ.

Chiar pe patulŭ de mórte aflându-se, la testarea averei sale n'a uitatŭ nicĭ unŭ institutŭ de cultură, nicĭ unŭ aşeḑĕmêntŭ de binefacere pentru Românĭ, institutele suntŭ ereḑii mai întregei sale averĭ.

Étă în scurte liniamente, cine a fostŭ Constantinŭ I. Popasu, étă causa durerei nóstre celei profunde pentru perderea lui. Unŭ sufletŭ curatŭ a apusŭ, o inimă nobilă a încetatŭ de a mai bate.

Faţă de acestŭ mormêntŭ deschisŭ nu putemŭ a nu esclama:

Iubite Nene Costache! Étă-ne noi Românii din Braşovŭ, abătuţĭ de profundă durere, pentru-că ne părăsescĭ! Scimŭ ce ai fostŭ pentru noi în viéţă, scimŭ câtŭ perdemŭ când te ducĭ dela noi!

O singură mângăere ne rĕmâne, că nu ne părăsescĭ cu totulŭ, esemplulŭ ce ni-ai datŭ va esista între noi, esemplulŭ unui Românŭ, care jertfesce totulŭ pentru némulŭ sĕu!

Sĕ-ţĭ fiă ţĕrêna uşóră şi memoria eternă!

Regularea averilorŭ năsĕudene.

Protocolŭ

(Urmare).

XII. Părţile abḑicŭ împrumutatŭ pe remediulu scurtărei peste jumătate (§ 934 din cod. civ.) ér representanţii lorŭ rógă pe onoratulŭ tribunalŭ regiu, ca primindŭ acéstă împăciuire, de o parte sĕ dispună pentru dênşii edarea ei în formă oficiósă, ér de altă parte pe lângă comunicarea acestei învoirĭ totŭ în formă oficiósă apoi pe lângă edarea protocolului de localisare, precum şi a operatelorŭ ingineresci de sub K 4 şi L 4 aflătóre între respectivele acte de procesŭ sub Nr. 3931 ex 1889 sĕ recerce din oficiu pe respectivulŭ oficiu a cărţei funduare pentru ca sĕ îndeplinéscă întabulările concese prin acéstă împăciuire.

Inainte de încheiarea şi subscrierea acestui protocolŭ se observă însĕ, că în întroducerea dênsului se dice, că plenipotinţele advocaţilorŭ Dănilă Lica şi Gavrilŭ Manu se alătură la protocolŭ sub 3—46, după-ce însĕ plenipotinţele cele nouĕ dela comunele Sângeorgiu şi Rodna nouă încă n'au ajunsŭ aşa dér acéstă învoire s'a subscrisŭ în numele dênselorŭ pe basa plenipotenţelorŭ mai vechĭ edate pentru numiţii advocaţĭ, carĭ plenipotenţă se află alăturate la protocolŭ sub 45 şi 46.

De óre-ce însĕ în acéstă plenipotenţă de sub 45 şi 46 representanţele comunale nu s'au dechiaratŭ nicĭ în generalŭ nicĭ numeratim asupra speselorŭ anticipande de erariu advocaţilorŭ Dănilă Lica şi Gavriilŭ Manu, aşa dér punctulŭ III. alŭ acestei învoirĭ, precum şi celelalte puncte ce stau în legătură cu acesta încâtŭ se referŭ la spesele advocaţilorŭ, se modifică întru acolo, că erariulŭ regiu e datorŭ cam deodată a anticipa advocaţilorŭ Dănilă Lica şi Gavrilŭ Manu pe lângă interese de 5% numai spesele ce proporţionatim cadŭ pe celelalte 42 comune în suma de 21,000 fl. adeca douĕḑecĭ şi una mii fl., ér sumele de câte 500 fl. ce proporţionatim cadŭ pe fiă-care dintre comunele Sângeorgiu şi Rodna nouă numai atuncĭ când vorŭ aşterne la tribunalulŭ regiu şi dela acestea comune plenipotenţe speciale referitóre la acelea spese, ér despre acésta direcţiunea causelorŭ fiscale va fi încunosciinţată prin tribunalŭ regiu.

Cu acestea protocolulŭ după cetire şi aprobare s'a încheiatŭ şi subscrisŭ. D. u. s. Kilyén Karol m. p., dictatorŭ, Dr. Victorŭ Rohrer m. p., advocatulŭ actorilorŭ, tot odată şi plenipotenţiatulŭ curatorelui ereditătei după Kemény Stefan alŭ advocatului Alexiu Bokros, Dr. Iuliu Csávásy m. p., în numele erariului regiu, Dănilă Lica m. p. şi Gavrilŭ Manu m. p., advocaţii inacţionaţilorŭ, advocatulŭ Ioachimŭ Mureşianu m. p., ca delegatulŭ şi plenipotenţiatulŭ fondului scolasticŭ centralŭ şi de stipendii alŭ districtului Năsĕudŭ anume emisŭ pentru încheiarea acestei împăciuirĭ încât aceia atinge pe fondurĭ.

Nr. 94/1890 civ. Raportulŭ dictatorelui judecătorescŭ în causa de procesŭ a Br. Kemény Domokos et cons. ca actorŭ contra erariului regiu, apoi a comunei Budaculŭ românŭ precum şi contra mai multorŭ alte comune pcto. recunóscerea dreptului de proprietate şi desdaunare; prin care aşterne protocolulŭ susceputŭ despre împăciuirea încheiată între părţile interesate, precum şi alte acte referitóre la acésta.

Resoluţiune.

Tribunalulŭ regiu primesce împăciuirea susceputŭ în acestŭ protocolŭ aşternută de dictatorulŭ judecătorescŭ sub numĕrulŭ de faţă, şi o dechiară cu valóre de sentinţă, ér protocolulŭ originalŭ se depune în archivă, unde părţile interesate ilŭ potŭ vedea şi lua copiă de pe dênsulŭ.

La cererea părţilorŭ acéstă împăciuire se estradă în formă oficiósă advocatului Dr. Victor Rohrer direcţiunei causelorŭ erariale dominale în Budapesta, advocaţilorŭ Dănilă Lica, Gavriilŭ Manu şi Ioachimŭ Mureşianu, apoi se trimite şi perceptoratului regiu din Bistriţa pentru demĕsurarea competinţei erariale etc.

Din şedinţa tribunalului regiu ţinută în Bistriţa la 11 Ianuarie 1890.

(L. S.)

Kenyeres. m. p., preşedinte. Lang m. p., notarŭ.

Óre mulţumiţĭ suntŭ confraţii Năsĕudenĭ cu cuprinsulŭ acestei împăciuirĭ? Décă da, pentru-ce mai batŭ calea pe la Pesta şi protestéză contra lui Banffy-paşa?

Pentru-că unii au *merite*, ér alţii au *banĭ.*

Mulţămită publică.

(Urmare.)

Comitetulŭ parochialŭ subscrisŭ aduce prin acésta mulţămită publică pentru sumele incurse dela On. domnĭ mai josŭ însemnaţĭ, carĭ au dăruitŭ la clădirea unei bisericĭ române gr. or. în piaţa Braşovului:*)

Prin Prea Onoratulŭ Domnŭ Dr. George Popovicĭ, protopresbiterŭ în Lugoşiu, s'au colectatŭ dela Domnii Mihailŭ Besanŭ 10 fl.; Coriolan Brediceanu 3 fl.; Dr. G. Popovicĭ 2 fl.; Victorŭ Mihaly 2. fl.; Iosifŭ L. Borlovanŭ 2 fl.; Ioanŭ Milleu 2 fl.; Dr. St. Petrovicĭ 2 fl.; C. Rădulescu 1 fl.; I. Ianculescu 1 fl.; G. Martinescu 1 fl.; Ioanŭ Fóle 1 fl.; Vasile Jurca 1 fl.; V. Nicolau 1 fl.; Nicolae Seginŭ 1 fl.; Constantinŭ Bacĭ 1 fl.; Ioanŭ Stănescu 1 fl.; V. Iorga 1 fl.; Simeonŭ Popeţŭ 1 fl.; Iosifŭ Iorga 1 fl.; Dr. Fevretemŭ 1 fl.; Prosteanu 1 fl.; Iosifŭ Karsai 50 cr.; Ludvic Pêrvu 50 cr.; Sandor And 50 cr.; I. Opra 50 cr.; Ioanŭ Iorga 50 cr.; Halasz Constatinŭ 50 cr.; Halasz Nicolae 50 cr.; Vasilie Alexandru 50 cr.; G. Popovicĭ 50 cr. La olaltă 41 fl. 50 cr..

Şi dela D-lŭ A. Nidelcovicĭ din Bucurescĭ 20 fl. francĭ.

Prin Domnulŭ Nicolae Ioanŭ comerciante în Iaşĭ s'au colectatŭ: dela D-lŭ Nicolae Ioanŭ 10 lei; A. Mureşanŭ 10 lei; N. Cosma 10 lei; C. Th. Codiescu 3 lei; Leonŭ Cosmovicĭ 5 lei; B. I. Radu 2 lei; A. Bĕdereu 2 lei; N. Ioanŭ 3 lei. *Totalŭ 45 lei.*

(Va urma.)

Comitetulŭ parochialŭ românŭ gr. or. din cetatea Braşovului.

Bartolomeiu Baiulescu preş. **Nicolae Pilţia** notarŭ

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Bucurescĭ, 28 Iunie. Senatulŭ a primitŭ cu 52 contra 15 voturĭ conversiunea rentei 7%. — Parlamentulŭ a fostŭ închisŭ prin mesagiu regalŭ. — In urma unei depeşĭ private din Rusciucŭ, în acestŭ oraşŭ şi în Şumla au fostŭ arestaţĭ mai mulţĭ oficerĭ.

Belgradŭ, 23 Iunie. Guvernulŭ încă totŭ contestă esistenţa bólei de gură şi de unghii între vite şi porcĭ Unŭ rescriptŭ alŭ ministrului de finanţe ordonă ca peile brute importate sĕ fiă cercetate.

Calocea, 23 Iunie. Cu ocasiunea alegerei judelui localŭ s'au născutŭ marĭ escese. Gendarmeria intervenindŭ împuşcà. Suntŭ trei morţĭ şi 8 greu răniţĭ, dintre carĭ unii tragŭ de mórte. Din Pesta s'a trimisŭ la meḑulŭ nopţii, cu trenŭ separatŭ, oştire.

*) On. domnĭ, carĭ au primitŭ liste de colectare, suntŭ rugaţĭ a trimite resultatulŭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 22 Iuniu st. n. 1890.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.26	Vĕnd.	9.28
Argintŭ românescŭ	„	9.20	„	9.24
Napoleon-d'orĭ	„	9.28	„	9.31
Lire turcescĭ	„	10.54	„	10.62
Imperialĭ	„	9.54	„	9.62
Galbinĭ	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	—.—
Ruble rusescĭ	„	133.—	„	134.—
Mărcĭ germane	„	57.30	„	—.—

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 21 Iuniu st. n. 1890.

Renta de aurŭ 4%	103.40
Renta de hârtiă 5%	99.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ	116.70
dto argintŭ	96.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113.20
Bonurĭ rurale ungare	89.—
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresců	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguresců	138.90
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	127.50
Renta de hârtiă austriacă	88.60
Renta de argintŭ austriacă	89.—
Renta de aurŭ austriacă	109.35
Losurĭ din 1860	139.25
Acțiunile băncei austro-ungare	969.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	343.
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	304.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.54½
Napoleon-d'orĭ	9.30½
Mărcĭ 100 împ. germane	57.50
Londra 10 Livres sterlinge	117.—

Rugămŭ pe domnii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și poșta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ accelerată.	Trenŭ accelerată	Tren de persóne	Tren de persóne
Viena	3.25	8.—	10.50	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10
Szolnok	11.29	4.05	11 07	9.28
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.58
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51
	2.32	7.11	3.0[illegible]	2.06
Mezö-Telegd	3.02	7.41	3.4[illegible]	2.46
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40
Bratca			4.54	4.03
Bucia			5.14	4.25
Ciucia	4.26	9.05	5.4[illegible]	4.51
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32
Stana			6.3[illegible]	5.49
Aghiriș			6.59	6.11
Ghirbĕu			7.11	6.28
Nădĕșel	5.49	Trenŭ de pers	7.24	6.44
Clușiu	6.02	10.35	7.39	7.04
	6.12	11.02	7.54	8.30
Apahida	6.27	11 23	8.11	8.55
Ghiriș	7.31	12.42	9.18	10.31
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19
Uióra		1.25	9 56	11.27
Vințulŭ de susŭ		1.33	10.02	11.35
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02
Teiușŭ	8.37	2.14	10.39	12.26
	8.42	2.24	10.57	1.18
Crăciunelŭ		2.49	11.20	1.54
Blașiu	9.14	3.02	11.36	2.11
Micăsasa		3.33	12.04	2.49
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.23
Mediașŭ	10.07		12.39	3.46
Elisabetopole	10.30		1.08	4.27
Sighișóra	11.06		1.50	5.39
Hașfalĕu	11.22		2.06	6.03
Homorodŭ	12.37		3.20	7.51
Augustinŭ			3.56	8.36
Apața	1.26		4.19	9.10
Feldióra	1.47		4.44	9.44
Brașovŭ	2.23		5.20	10.31
	2.33		5.30	
Timișŭ	3.15		6.14	11.23
Predealŭ	3.47		6.45	12.08
Bucuresci	9.3[illegible]		11 35	

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelerată	Trenŭ de pers.	Trenŭ accelerată.	Tren de persóne
Bucuresci	7.55			4.45
Predealŭ	1.08		4.10	9.12
Timișŭ	1.37		4.50	9.41
Brașovŭ	2.13		5.50	10.17
	2.4[illegible]	4.—		10.32
Feldióra	3.12	4.44		11.04
Apața	3.32	5.20		11 30
Augustinŭ	3.47	5.47		11.51
Homorodŭ	4 20	6.35		12.27
Hașfalĕu	5.25	8.12		
Sighișóra	5.45	8.4[illegible]		1.35
Elisabetopole	6.12	9.29		1.59
Mediașŭ	6.33	10.10		2.32
Copșa mică	6.4[illegible]	10.32		2.59
				3.13
	6 48	10.42	11.47	3.18
Micăsasa		11.01	12.04	3.33
Blașiu	7 22	11.37	12.32	4.03
Crăciunelŭ		11.52	12.44	4.14
Teiușŭ	7.51	12.23	1.06	4.36
	7.58	1.23	1.30	5.06
Aiudŭ	8.15	1.50	1.54	5.24
Vințulŭ de susŭ		2.20	2.16	5.45
Uióra		2.28	2.23	5.51
Cucerdea	8 45	2.46	2.39	6.08
Ghirișŭ	9.16	3.33	3.15	6.42
Apahida		5.—	4 32	7.52
Clușiu	10.36	5.28	4.53	8.10
	10.48	6.05	5.30	8.30
Nădășelŭ		6.26	5.48	8.50
Ghîrbau		6.42		9.05
Aghireșŭ		6.58	6.11	9.19
Stana		7.24		9.43
B. Huiedin	12.01	7.47	6.43	10.02
Ciucia	12.31	8.27	7.12	10.41
Bucia		8.49		10.56
Bratca		9.08		11.13
Rév	1.10	9.28	7.51	11.34
Mezö-Telegd	1.36	10.04	8.17	12.07
Oradea-mare	2.01	10.41	8.42	12.41
	2.08	11.06	8.47	1.09
P. Ladány	3.31	1.19	10.09	3.03
Szolnok	5 11	3.31	11.51	5.10
Budapesta	[illegible]	6.35	1.55	8.15
	8.40	6.50	2.25	10.40
Viena	1.40	3.—	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ acceleratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena	8.—	10.50	3.25
Budapesta	2.—	8.15	9.40
Szolnok	4.20	11.18	1.02
Aradŭ	8.10	3.50	5.27
		4.10	5.50
Glogovațŭ	Trenŭ omnibus 2.20	4.22	6.02
Gyorok	2.34	4.46	6.23
Paulișŭ	3.05	4.58	6.34
Radna-Lipova	3.23	5.16	6 52
Conop	3.39	5.38	7.17
Bêrzava		5.53	7.33
Soborșinŭ		6.15	8.20
Zamŭ		6.58	8.49
Gurasada		7.22	9.16
Ilia		7.38	9.32
Branicica		7.54	9.51
Deva		8.14	10.18
Simeria (Piski)		8.43	10.44
Orăștia		9.12	11.14
Șibotŭ		9.34	11.39
Vințulŭ de josŭ		9.56	12.05
Alba-Iulia		10.17	12.26
Teiușŭ		10.44	12.58

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ acceleratŭ.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Teiușŭ		12.59	4.51
Alba-Iulia		1.39	5.27
Vințulŭ de josŭ		1.56	5.44
Șibotŭ		2.23	6.06
Orăștia		2.49	6.28
Simeria (Piski)		3.37	7.10
Deva		3.53	7.26
Branicica		4.18	7.48
Ilia		4.43	8.10
Gurasada		4.53	8.21
Zamŭ		5.21	8.48
Soborșinŭ		5.56	9.17
Bêrzava		6.46	9.54
Conopŭ		7.02	10.09
Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38
Paulișu	Trenŭ omnibus 6.06	7.50	10.51
Gyorok	6.24	8.03	11.03
Glogovaț	6.53	8.26	11.27
Aradŭ	7.06	8.38	11.38
	7.45	9.05	12.10
Szolnok	11.51	2.25	4.47
Budapesta	1.55	5 50	7.45
Viena	7.20	1.40	6.05

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

	T. d. p.	T. omn.	T. omn.
Simeria	7.17	11.28	3.50
Streiu	7.54	12.12	4.32
Hațegŭ	8.45	1.08	5.20
Pui	9.39	2.03	6.15
Crivadia	10.37	2.51	7.03
Banița	11.26	3.30	7.43
Petroșenĭ	12.—	4.02	8.15

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

	T. omn.	T. omn.	T. omn.
Petroșenĭ	6.05	10.42	4.03
Banița	6.45	11.23	4.49
Crivadia	7.26	11.57	5.24
Pui	8.07	12.33	6.04
Hațegŭ	8.51	1.19	6.43
Streiu	9.41	2.09	7.28
Simeria	10.20	2.47	8.—

Aradŭ—Timișóra

	T. omn.	T. omn.
Aradŭ	6.18	4.18
Aradulŭ nou	6.40	4.40
Németh-Ságh	7.05	5.05
Vinga	7.33	5.33
Orczifalva	7.56	5.50
Merczifalva	8.14	6.06
Timișóra	9.04	6.50

Timișóra—Aradŭ

	T. omn.	T. omn.
Timișóra	6.30	1.10
Merczifalva	7.23	1.59
Orczifalva	7.49	2.19
Vinga	8.16	2.46
Németh-Ságh	8.37	3.03
Aradulŭ nou	9.09	3.41
Aradŭ	9.25	3.55

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.40	10.50	3.56	9.30
Turda	8.—	11.10	4.10	9.50

Turda—Ghirișŭ

Turda	6.05	9.40	2.40	8.20
Ghirișŭ	6.25	10.—	3.—	8.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	5.—	11.25
Odorheiu	7.49	1.50

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	8.40	2.45
Sighișóra	10.52	5.28

Copșa-mică—Sibiiu

	Tr. de p.	T. de p.	Tr. omn.
Copșa-mică	4.05	10.47	7.10
Șeica mare	4.35	11.17	7.43
Lómneșŭ	5.16	11.58	8.27
Ocna	5.47	12 29	8.59
Sibiiu	6.10	12.52	9.23

Sibiiu-Copșa-mică

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Sibiiu	7.35	4.34	9.50
Ocna	8.02	4.58	10.14
Lómneșŭ	8.30	5.25	10.40
Șeica mare	9.05	5 55	11.10
Copșa-mică	9.34	6.20	11.35

Cucerdea-Oșorheiu Reghinulŭ săsescŭ

	Tr. de p.	Tr. de p.	Tr. omn.
Cucerdea	2.55	8.20	2.56
Cheța	3.25	8.50	3.29
Ludoșŭ	3.46	9.11	4.06
M.-Bogata	3.56	9.20	4.15
Iernutŭ	4.33	9.57	4.54
Sânpaulŭ	4.48	10.12	5.10
Mirașteu	5.11	10.35	5.34
Oșorheiu	5.30	10.54	5.35
	5.50	4.58	
Reghinul-săs.	7.26	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oșorheiu		10.—	9.49
	7.24	5 54	10.20
Mirașteu	7.44	6.14	10.39
Sânpaulŭ	8.07	6.37	11.02
Iernutŭ	8.29	6.58	11.23
M. Bogata	9.02	7.28	11.53
Ludoșŭ	9.35	7.41	12.06
Cheța	9.51	7.57	12.22
Cucerdea	10.23	8.25	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

	Tr. omn.
Simeria (Piski)	4.—
Cerna	4.21
Uniedóra	4.50

Unied.-Simeria (Piski).

Uniedóra	9.25
Cerna	9.51
Simeria	10.10

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

	T. omn.
Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagŭ-Budatelecŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

	T. omn.
Bistrița	1.16
Țagŭ-Budatelecŭ	4 50
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7 21

Nota: Numerii încuadrațĭ cu liniĭ gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașov.